

Pestprotocol

Vestiging de Lingeborgh

Jasper Scholte-Alblas

Inhoudsopgave

1	Visie	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Preventie	4
1.3	Handelswijze bij constatering	4
1.4	Namen en adressen	6
1.5	Handreikingen	7

1 Visie

Op O.R.S. Lek en Linge, vestiging de Lingeborgh wordt op allerlei niveaus serieus gewerkt om leerlingen een veilig en uitdagend leef – en leerklimaat te bieden. In de mentorlessen en ook op andere momenten besteden mentoren, vakdocenten, coördinerende docenten, teamleiders, conciërges en anderen op een goede manier aandacht aan een verdraagzame, respectvolle omgang met elkaar. Jongeren kunnen pas leren in een omgeving waar goed met elkaar wordt omgegaan, waar ze leren elkaar te respecteren.

1.1 Inleiding

Pesten wordt op O.R.S. Lek en Linge, vestiging de Lingeborgh, niet geaccepteerd. In dit protocol is vastgelegd wat onder pesten wordt verstaan, hoe er wordt gehandeld om pesten te voorkomen en wat we doen als het toch geconstateerd wordt. Ook zijn verwijzingen naar meer informatie en naar de klachtencommissie opgenomen.

Wat is pesten?

Pesten (op school) is het langdurig/herhaaldelijk uitoefenen van geestelijk en/of lichamelijk geweld door een groep/persoon tegen één of meer medeleerlingen, die niet (meer) in staat is/zijn zichzelf te verdedigen. Een persoon wordt gepest als hij/zij herhaaldelijk en langdurig blootstaat aan negatieve handelingen verricht door één of meer personen.

Voorbeelden

- stukmaken, afpakken en/of verstoppen van eigendommen
- naroeppen, uitlachen en/of belachelijk maken
- schelden of scheldnamen geven, dreigen
- nadoen, imiteren, bij voorkeur sterk overdreven
- uitsluiten van groepsspel of sportactiviteit, doodzwijgen
fysiek geweld
- afpersing: dwingen om geld of spullen te geven of iets voor de pester te doen
- digitaal pesten; via e-mail, sociale media zoals: snapchat en Instagram, telefoontjes etc.

Gevolgen van pesten

Het gepeste kind heeft verdriet en pijn. Het pesten maakt hem¹ angstig en bang. Hij weet niet hoe het pestgedrag te stoppen en doet geen beroep op volwassenen om hem te helpen of heeft dat wel gedaan zonder resultaat. Redenen om het niet te melden kunnen schaamte zijn of de angst dat het pesten nog erger zal worden. Soms lijkt het probleem onoplosbaar voor het kind of heeft het kind het idee dat hij klikt. Het pesten gebeurt meestal op een zodanige manier dat volwassenen het niet merken.

¹Voor de leesbaarheid wordt “hem” en “hij” gebruikt, waar hem/haar en hij/zij bedoeld wordt.

1.2 Preventie

Om pesten te voorkomen worden leerlingen met lessen/projecten bewust gemaakt van het pest-probleem. Daarnaast maken de leerlingen kennis met de schoolregels, deze worden aangevuld met afspraken van de klas. De eerste mentorles in klas 1 gaat over het opstellen van "eigen regels". De leerlingen maken zelf tien regels waar ze zich aan gaan houden. Eén van de regels die altijd door de leerlingen aangegeven wordt, is "niet pesten". Leerlingen worden gehouden aan de zelf opgestelde regels. In de mentorlessen wordt in klas 1 en 2 gewerkt aan de volgende thema's:

- Relaties
- Spreken en luisteren
- Digitaal communiceren
- Kwaliteiten en ontwikkelingen

Daarnaast wordt in klas 1 ook de film 'Spijt', na het gelijknamige boek van Carry Slee getoond met bijbehorend lesmateriaal. De doelstellingen van het lespakket 'Spijt':

- Leerlingen kennis geven over pestgedrag en hoe het voorkomen, verminderd of gestopt kan worden.
- Leerlingen bewust maken van hun gedrag en de verantwoordelijkheid voor de sfeer in de klas die daarmee verbonden is.
- Leerlingen kunnen en durven verantwoordelijkheid te nemen als er sprake is van pestgedrag.

Het lespakket is onderdeel van de Prima-aanpak. De Prima-aanpak is één van de erkende interventies in Nederland voor het voorkomen en verminderen van pesten.

Al deze lessen zijn gericht op hoe je met elkaar omgaat en hoe je een goed leefklimaat onderhoudt. Direct of indirect wordt hiermee ook aandacht aan pesten besteed.

1.3 Handelswijze bij constatering

Naast de mentorlessen wordt er opgetreden zodra pesten wordt opgemerkt of gemeld. Hieronder volgt een beschrijving van de stappen die genomen worden, en worden deze stappen ook weergegeven in een stroomschema.

Bij pesten spelen de volgende personen een rol:

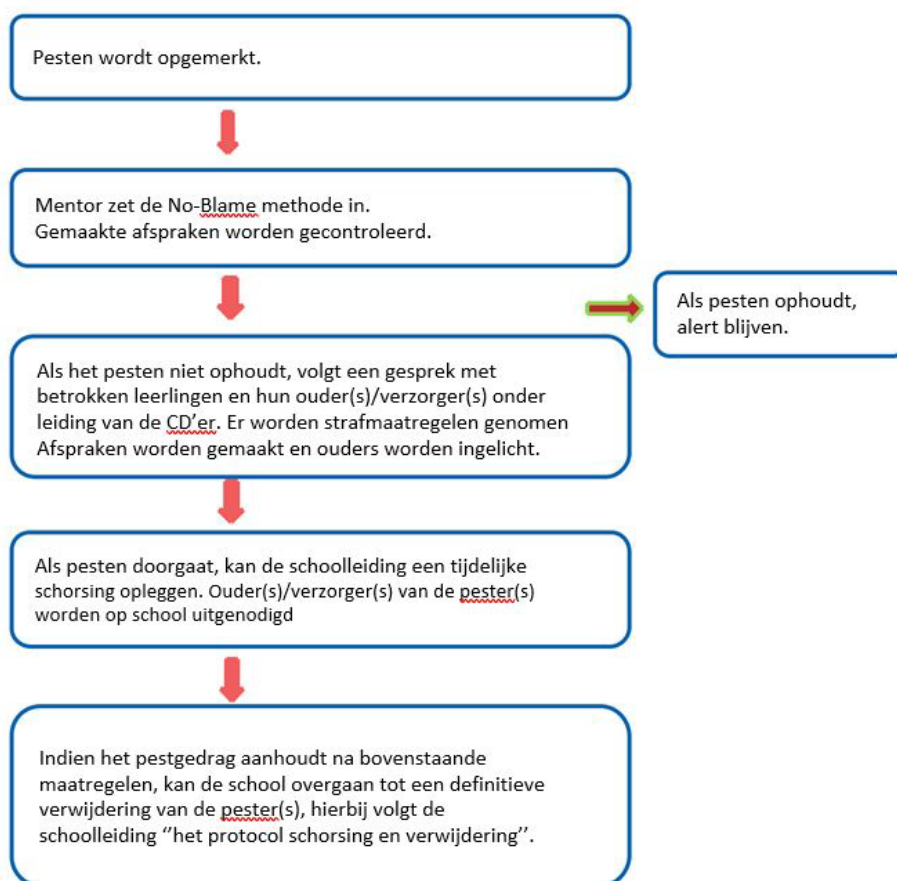
- leerling die gepest wordt = pestslachtoffer
- leerling(en) die pest(en) = pester(s)
- de meeloper(s)
- verdediger(s)/helper(s)
- zwijgende omstander(s)/buitenstaander(s)
- de mentor
- de CD'er (coördinerend docent)
- de teamleider
- de ouders/verzorgers
- omgangcoach

1. Het pesten wordt opgemerkt. Dit kan zijn door de leerlingen, de docenten, ouders of anderen. Het pesten wordt door de leerling, ouders of medeleerling gemeld bij de mentor en/of CD'er. In sommige gevallen wordt het pesten gemeld bij de schoolmaatschappelijk werker. De omgangcoach wordt geïnformeerd. Pestincidenten worden vastgelegd.
2. Bij deze stap zet de mentor/ omgangcoach de No-Blame methode in.
No-Blame in het kort: gesprekken met de betrokken leerlingen onder leiding van de mentor om het groepsproces te veranderen/doorbreken. De afspraken over gewenste gedragsverbetering binnen gestelde termijn worden schriftelijk vastgelegd.
In overleg met de betreffende teamleider worden bij strafbare feiten verdere stappen ondernomen, zoals het inschakelen van een vertrouwenspersoon, inschakelen van de politie of anders.
Ouders, docententeam en de CD'er van de betrokken leerlingen en omgangcoach worden op de hoogte gebracht.
3. De naleving van de gemaakte afspraken worden gecontroleerd en bijgehouden door de mentor, onder supervisie van de CD'er, binnen een termijn van 4 weken. (Deze stap is tevens fase zeven bij de No-Blame methode) De omgangcoach checkt de stand van zaken bij mentor.

4. Als het gedrag niet stopt, volgt een gesprek met de pester(s) en hun ouder(s)/verzorger(s) onder leiding van de coördinerend docent. Tevens kan, via het zorgadviesteam (ZAT), begeleiding voor de pester(s) ingezet worden om wel tot gedragsverandering te komen. Daarnaast worden er strafmaatregelen genomen tegen de pester(s). De naleving van de gemaakte afspraken worden gecontroleerd en bijgehouden door de mentor en de CD'er binnen een termijn van 4 weken. De ouders van de gepeste leerling worden op de hoogte gehouden door de mentor. Pesters krijgen opnieuw 4 weken om hun gedrag aan te passen. Pestincidenten worden vastgelegd. De omgangcoach checkt de stand van zaken bij mentor en/of CD'er.
5. Als het gedrag van de pester(s) verbetert, dan altijd alert blijven dat het pesten niet weer de kop opsteekt.
6. Als het pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet stopt, wordt een tijdelijke schorsing aan de pester(s) opgelegd door de schoolleiding. Ouder(s)/verzorger(s) van de pester(s) worden op school uitgenodigd. Ouder(s)/verzorger(s) van de gepeste worden ingelicht. De omgangcoach wordt geïnformeerd door schoolleiding.
7. Indien het pestgedrag aanhoudt na bovenstaande maatregelen, kan de school overgaan tot een definitieve verwijdering van de pester(s), hierbij volgt de schoolleiding 'het protocol schorsing en verwijdering'. Omgangcoach wordt geïnformeerd door schoolleiding.

Deze stappen zijn in een stroomschema verwerkt.

Stroomschema:

1.4 Namen en adressen

Omgangsccoach

Op de Lingeborgh is een omgangsccoach aanwezig. De omgangsccoach wijst de weg naar oplossingen en houdt contact met de desbetreffende mentor en coördinerend docent en/of teamleider, totdat het pesten is gestopt. Hiermee willen wij als school voorkomen dat ouders en leerlingen zich van het kastje naar de muur gestuurd voelen en de zaak verhardt. Daarnaast zijn preventie, registratie en adviseren bij schoolveiligheidsbeleid taken van het de omgangsccoach. De contactgegevens van het omgangsccoach zijn te vinden op de schoolwebsite en in de schoolgids.

Vertrouwenspersoon

Op onze school is een vertrouwenspersoon werkzaam, die onder andere benaderd kan worden over pesten. De contactgegevens van de vertrouwenspersoon zijn te vinden op de schoolwebsite en in de schoolgids.

Klachtenregeling

Als ouders, leerlingen of medewerkers niet tevreden zijn over de behandeling van een pestgeval, en gesprekken met de personen in kwestie leiden niet tot een bevredigend resultaat, dan kan er een klacht bij de directie worden ingediend. Als dit geen bevredigend resultaat oplevert, kan conform de klachtenregeling een klacht worden ingediend. De klachtenregeling is te vinden op de schoolwebsite. In geval dit ook niet afdoende is, kan een klacht worden ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (www.onderwijsgeschillen.nl/klachten). Deze commissie moet een klacht vertrouwelijk behandelen en binnen 4 weken reageren. Op basis van het advies van de klachtencommissie kan het schoolbestuur maatregelen nemen. Het advies van de klachtencommissie is niet bindend.

Website

Meer informatie voor leerlingen over pesten is te vinden op de site die de overheid hiervoor heeft opgezet: www.pestweb.nl

1.5 Handreikingen

Plagen	Pesten
Onschuldig	Doelgericht/bewust
Speels	Agressief
Aan elkaar gewaagd	Machtsverschil
Over en weer	(Groep) tegen één
Af en toe	Steeds opnieuw met grote impact
Kort	Herhaald over een lange periode

Voorbeelden van positieve manieren van met elkaar omgaan

- Elkaar betrekken bij groepsactiviteiten
- Complimentjes geven
- Elkaars afkomst en religie respecteren
- In vertrouwen iets kunnen zeggen
- De andere sekse respecteren
- Elkaars seksuele voorkeur respecteren
- Van elkaar afblijven
- Van elkaars spullen afblijven
- Elkaar met rust laten als dat gewenst is
- Plaats alleen positieve berichten op het internet

Checklist pestaanpak

1. De W's invullen Wat speelt er? (wie, wat ,waar ,wanneer, waarom enz.)

- Wie wordt gepest?
- Wie pest (en)?
- Waarom wordt gepest?
- Wie loopt mee/moedigt aan?
- Hoe (in welke vorm) wordt gepest/Wat gebeurt er precies?
- Wat zeggen de gedragsregels van de school over dit gedrag (wat is de regel en wat is de bijbehorende sanctie?)
- Is er sprake van strafbare feiten?
- Waar wordt gepest? (in de klas, in de vrije ruimte, bij gym, route school-huis...)
- Sinds wanneer wordt gepest?

2. De O van ouders 1

- Ouders van de gepeste geïnformeerd over pesterijen op(datum) door.....
- Ouders van de pester geïnformeerd over pesterijen op..... (datum) door.....
- Ouders van de meelopers geïnformeerd over pesterijen op.....(datum) door....
- Is er onderling contact tussen de deze ouders?

3. De klas:

- Hoe is de sfeer in de klas?
- Is de sfeer in de klas veranderd en zo ja waardoor?
- Hoe reageren de leerlingen op elkaar?
- Wat zijn de vaardigheden van de leerlingen op cognitief en sociaal gebied?

- e. Wie zijn de leiders?
- f. Zijn de regels en afspraken in de klas duidelijk?
- g. Zijn er bijzondere omstandigheden van buitenaf (bijv. conflicten in de wijk/culturele of sociale verschillen....)?
- h. Zijn er specifieke individuele problemen van de leerlingen?
- i. Is het pestgedrag een nieuw probleem of bestaat het al jaren?
- j. Als pesten een oud probleem is, hoe komt dat dan?

4. De A's invullen (ACTIE naar direct betrokkenen: gepeste, pester, meelopers, verdediger(s))

Ondernomen actie naar gepeste leerlinge/pester(s)/meeloper(s)/verdediger(s)/
 door.....
 Zie acties in handelingswijze bij constatering.

5. Ondernomen acties naar de klas. Bijvoorbeeld:

- a. Kring-/Klassengesprek over pesten
- b. Omgangsregels maken/aanscherpen
- c. Oplossingsgerichte aanpak: van een 5 naar een 7+
- d. Les/spelletje (Pestpiramide bouwen, Kwartetten, Roddel remmen, Roze regels, Gedragen gedrag, Itsuptoyou,)
- e. Lessenserie over pesten (DVD Spijt met lessen)
- f. Anti-pestproject
- g. Presentatie door de gepeste leerling
- h. Afnemen enquête/thermometer
- i. Klassenobservatie
- j. Sociogram
- k. Zijn er contacten met externe organisaties voor het aanpakken van dit pestgedrag?

6. De O van ouders (2)

- e. Ouders van de gepeste geïnformeerd over schoolaanpak op(datum) door.....
- f. Ouders van de pester geïnformeerd over schoolaanpak op..... (datum) door.....
- g. Ouders van de meelopers geïnformeerd over schoolaanpak op.....(datum) door....
- h. Staan deze ouders open om pesten te bespreken/ Zijn zij bereid zich ervoor in te zetten.

7. Collega's

- a. Zijn de collega's (school/vakleerkrachten) op de hoogte van de pestsituatie en de gemaakte afspraken?
- b. Wie checkt het verloop van het groepsproces bij hen?

8. Zorg

- a. Wat weten we van de gepeste leerling?
- b. Is hulp/begeleiding nodig? Zo ja welke? (SoVa, vriendschap sluiten, weerbaarheid, negeren, slachtoffergedrag stoppen?.....)
- b. Wie verzorgt dit? (ib'er, leerlingbegeleider, schoolmaatschappelijk werk, specialist..)
- c. Zijn er bijzonderheden inzake de thuissituatie/de ouders van de gepeste leerling? (leerlingdossier). Zorgadviesteam inschakelen?
- d. Wat weten we van de leerling(en) die pest(en)?

- e. Is begeleiding/hulpverlening nodig? Zo ja welke? (SoVa, anti-agressie,.....)
- f. Wie verzorgt dit? (ib-er, leerlingbegeleider, schoolmaatschappelijk werk, specialist..)
- g. Zijn er bijzonderheden inzake de thuissituatie/de ouders van de leerling(en) die pest(en)? (leerlingdossier) Zorgteam inschakelen?

9. Omgangcoach

- a. Omgangcoach geïnformeerd over pesterijen en aanpak doorop (datum).
- b. Vinger aan de pols-gesprek na 14 dagen, met gepeste leerling en ouders. Omgangcoach is geïnformeerd: *hoe gaat het nu? Voldoende of meer/anders?*op(datum). *Vervolgafspraken maken en registreren.*
- c. Vinger aan de pols-gesprek na 4 weken, met gepeste leerling en ouders. Omgangcoach is geïnformeerd: *hoe gaat het nu? Voldoende of meer/anders?*op(datum). *Vervolgafspraken maken en registreren.*
- d. Vinger aan de pols-gesprek na 8 weken, met gepeste leerling en ouders. Omgangcoach is geïnformeerd: *hoe gaat het nu? Voldoende of meer/anders?*op(datum). *Vervolgafspraken maken en registreren.*